

સૂચના : તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. કાર્લ પોપરના જીવન અને કવનનો પરિચય આપો.

(14)

અથવા

૧. કાર્લ પોપર અનુસાર સંભાવનાદર્શક વિધાનોનું સ્વરૂપ સમજાવો.

૨. શરીર-મન સંબંધ અંગેનો આત્યંતિક ભૌતિકવાદ સમજાવી, પોપરે કરેલું તેનું ખંડન સ્પષ્ટ કરો.

(14)

અથવા

૨. શરીર-મન અંગેનો કાર્લ પોપરનો દ્વૈતવાદી આંતરક્રિયાત્મક પરિકલ્પનાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

૩. કાર્લ પોપરે કરેલું ઇતિહાસવાદનું ખંડન વિસ્તારથી સમજાવો.

(14)

અથવા

૩. પ્લેટોના ન્યાય અંગેના સિદ્ધાંતની આલોચના સમજાવો.

૪. પોપર અનુસાર હેગલના દ્વંદ્વાત્મક પદ્ધતિમાં તાર્કિક વ્યાધાત સમજાવો.

(14)

અથવા

૪. માર્ક્સના ચિંતનની પોપરે કરેલી આલોચના સમજાવો.

૫. નીચેના પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો :

(14)

૧. વિજ્ઞાન અને તત્ત્વવિચાર વચ્ચેનું ભેદસ્થાપક ધોરણ કયું છે ?

૨. સર્વદેશી વિધાનની ચકાસણીને લગતી લાક્ષણિકતા કઈ છે ?

૩. સર્વદેશી વિધિવાચક અને એકદેશી નિષેધવાચક વિધાનો વચ્ચે કેવો સંબંધ છે ?

૪. પોપર મુજબ, પાશ્ચાત્ય ચિંતનમાં વ્યાપ્તિની સમસ્યા સૌપ્રથમ કોણે દર્શાવી છે ?

૫. સંભાવનાદર્શક વિધાનો ચકાસણીક્ષમ ન હોવાથી તેનો સમાવેશ શેમાં કરી શકાય ?

૬. પોપર મુજબ સમર્થનનો અર્થ શું છે ?

૭. આત્યંતિક ભૌતિકવાદનું બીજું નામ કયું છે ?

૮. પોપર અનુસાર સર્વમાનસવાદ કયા સિદ્ધાંતથી વધુ નજીક કહેવાય ?

૯. પોપરનો ત્રણ જગત અંગેનો ખ્યાલ કયા પુસ્તકમાં રજૂ થયેલો છે ?

૧૦. પ્રથમ વિશ્વમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?

૧૧. ત્રીજા વિશ્વમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?

૧૨. કાર્લ પોપર કયા પુસ્તકમાં માર્ક્સવાદી વિચારણાની ચર્ચા કરે છે ?

English Version

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Give an introduction to the life and work of Karl Popper. (14)
OR
  1. Explain the nature of probabilistic propositions according to Karl Popper.
  2. Explain radical materialism regarding body-mind relation and clarify Popper's refutation of it. (14)
OR
  2. Explain Karl Popper's dualistic interactionism regarding body-mind relation.
  3. Explain in detail, Popper's refutation of Historicism. (14)
OR
  3. Explain the criticisms of Plato's theory of justice.
  4. Explain logical contradiction in Hegel's dialectical method according to Popper. (14)
OR
  4. Explain Popper's criticism of Marx's thoughts.
- 5. Write answers in one or two sentences of Any Seven from the following questions :** (14)
1. Which is differentiating criteria between science and philosophy ?
  2. Which is the characteristic of universal proposition regarding verification ?
  3. What is the relation between universal affirmative and existential negative propositions ?
  4. According to Popper, in western philosophy, who shows the problem of induction first ?
  5. Probabilistic propositions are not verifiable, so in what they can be included ?
  6. What is the meaning of verifiable according to Popper ?
  7. Which is another name for radical materialism ?
  8. According to Popper which theory can be considered as near to panpsychism ?
  9. In which book the concept of three worlds of Popper is explained ?
  10. Which elements are incorporated in First World ?
  11. Which elements are incorporated in Third World ?
  12. In which book Karl Popper discussed thoughts on Marxism ?